

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry 1 OA 2022

Ukážka č. 1

Lastovička domová sa v niektorej literatúre spomína aj pod názvom lastovička obyčajná. Jej latinské meno je *Hirundo rustica*. V rámci zoologického systému je tento zástupca triedy vtáky (Aves) zaradený do radu spevavce, resp. vrabcotvaré a v rámci neho do čeľade lastovičkovité.

Dĺžka tela tohto operenca dosahuje 17 až 19 cm, rozpätie krídel od 32 po 34 cm. K typickým znakom vzhľadu lastovičky domovej patria dlhé špicaté krídla, hlboko vykrojený vidlicovitý chvost s tenkými a predĺženými chvostovými perami. Vrchná časť tela je čiernej farby s modro trblietavým leskom, spodná je krémovobiela až ružovohnedastá. Dobrým odlišovacím znakom od príbuznej beloritky domovej je modročierny pruh tiahnuci sa naprieč hruďou, hrdzavočervené hrdlo a čelo. Samce a samice sa vonkajším vzhľadom výrazne neodlišujú.

Počas prieskumného letu sa často opakovane ozýva radostným a hlasným „vitt-vitt“.

Lastovička domová pôvodne hniezdila v skalnatých stenách, ale v súčasnosti si hniezda stavia väčšinou vnútri stavieb, najmä v maštaliach, kôlnach a garážach, predovšetkým na dedinách.

Operence okolo nás

1. Cieľom textu v ukážke č. 1 o živočíchovi je:

- A. odborne ho opísať.
- B. podať o ňom správu.
- C. aktuálne o ňom informovať.
- D. vysvetliť jeho spôsob života.

2. Ktoré tvrdenie nie je pravdivé?

- A. Lastovička domová patrí k sťahovavým vtákom.
- B. Lastovička domová patrí k dravcom.
- C. Lastovička domová patrí k hmyzožravcom.
- D. Lastovička domová patrí k spevavcom.

3. Lastovička domová je:

- A. obrazné pomenovanie - frazeologizmus.
- B. nesprávny preklad latinského názvu.
- C. ľudový názov s nesprávnym slovosledom
- D. odborný názov – združené pomenovanie.

4. Text v ukážke č. 1 je:

- A. dynamickým opisom.
- B. odborným opisom.
- C. umeleckým opisom.
- D. statickým opisom.

5. V ktorej možnosti sú body osnovy textu v ukážke č. 1 správne zaradené?

- A. Názov, Zatriedenie, Krídla, Typické znaky, Sfarbenie, Znaky, Hniezdenie
- B. Zatriedenie, Názov, Veľkosť, Typické znaky, Sfarbenie, Znaky, Hniezdenie
- C. Názov, Zatriedenie, Veľkosť, Typické znaky, Sfarbenie, Znaky, Hniezdenie
- D. Názov, Zatriedenie, Sfarbenie, Tvar chvosta, Nebezpečenstvo, Hniezdenie

6. V texte ukážky č. 1 sú len číslovky:

- A. neurčité základné
- B. neurčité násobné
- C. Určité radové
- D. určité základné

7. V ktorej možnosti sa nenachádza častica?

- A. Lastovička domová pôvodne hniezdila v skalných stenách.
- B. Lastovička domová sa v niektorej literatúre spomína aj pod názvom lastovička obyčajná.
- C. Dĺžka tela tohto operenca dosahuje 17 až 19 cm.
- D. V súčasnosti si hniezdo stavia vnútri stavieb, najmä v maštaliach, kôľňach a garážach.

8. V ktorej možnosti sa nachádza príslovka času?

- A. hlboko vykrojený chvost
- B. s modro trblietavým leskom
- C. pôvodne hniezdila
- D. hniezdo si stavia väčšinou

9. V ktorej možnosti sa neviažu všetky predložky s rovnakým pádom?

- A. pod názvom, s tenkými perami, naprieč hruďou
- B. v súčasnosti, v skalných stenách, v niektorej literatúre
- C. do radu spevavce, vnútri stavieb, od príbuznej belorítky
- D. na výskyt dravcov, v rámci systému, k typickým znakom

10. V ktorej možnosti sa podstatné mená skloňujú podľa rovnakého vzoru?

- A. dĺžka, mačky, stavieb, v literatúre, v stenách
- B. spevavce, vtáky, operence, dravcov, samce
- C. čeláď, maštaliach, časť, na hrudi, v garážach
- D. krídla, hrdlo, rozpätie, čelo, perami

11. V druhom a treťom odseku ukážky č. 1 je:

- A. päť plnovýznamových slovies. C. sedem plnovýznamových slovies.
B. šesť plnovýznamových slovies. D. osem plnovýznamových slovies.

12. V ktorej možnosti nie je číslovka napísaná správne?

- A. tridsať dva C. tridsaťštyri
B. devätnásť D. sedemnášť

13. V ktorej možnosti je správne určený počet slabík v slove?

- A. Európe – tri slabiky C. Afriky – štyri slabiky
B. Indie - tri slabiky D. priemyslu – štyri slabiky

14. Synonymá k slovu *tradičný* sú:

- A. opotrebovaný, znehodnotený, C. vžitý, zaužívaný,
B. oprávnený, odôvodnený, D. spriaznený, príbuzný.

15. V ktorej možnosti nemajú podstatné mená správne určené gramatické kategórie?

- A. Prečítaj si zopár **básní**. (básní – ženský rod, genitív, plurál, vzor dlaň)
B. Otočil sa okolo svojej **osi**. (osi – ženský rod, genitív, singulár, vzor kosť)
C. Pustili sa do mňa ako **osy**. (osy – ženský rod, nominatív, plurál, vzor žena)
D. Nemáme **orchidey**. (orchidey – ženský rod, akuzatív, plurál, vzor ulica)

16. V texte ukážky č. 1 sú jazykové prostriedky:

- A. umeleckého štýlu. C. publicistického štýlu.
B. náučného štýlu. D. administratívneho štýlu.

17. V ktorej možnosti nenastáva spodobovanie?

- A. K typickým znakom lastovičky patria špicaté krídla.
B. Choď ...choď si pekne čupnúť pred akvárium!
C. Dĺžka tela operenca dosahuje 17 až 19 cm.
D. Modročierny pruh tiahnucci sa naprieč hrudou.

18. V texte ukážky č. 1 sa nachádzajú diakritické znamienka:

- A. úvodzovky, dĺžeň, dve bodky, vokáň, C. mäkčeň, dĺžeň, dve bodky, vokáň,
B. zátvorka, dĺžeň, dve bodky, vokáň, D. spojovník, dĺžeň, dve bodky, vokáň.

19. V ktorej možnosti sú správne určené vetné členy poslednej vety druhého odseku?

- A. viacnásobný podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie spôsobu, prísudok
B. viacnásobný podmet, prívlastok, predmet, príslovkové určenie spôsobu, prísudok
C. podmet, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie spôsobu, prísudok
D. podmet, podmet, predmet, prívlastok, prísudok, príslovkové určenie spôsobu

20. V ktorej možnosti sa nenachádza priamy predmet?

- A. V sále všetci netrpezlivo čakali na gong.
- B. Do tried inštalovali interaktívne tabule.
- C. Volant prudko stočil doľava.
- D. Pozveš na oslavu aj Zuzku?

Ukážka č. 2

Vedia o nej chodníky a veže
Električka ponáhľa sa k nej
Až je zrazu celé mesto svieže
Z lásky študentskej

Dievčatám tým na účesoch svieti
Máj sa vybral na farebnú púť
Obzrieš sa a úsmev odpovie ti
Sú tak krásne, len ich vystrihnúť

K. Peteraj: Študentská láska

21. Ktorý umelecký prostriedok sa nenachádza v ukážke č. 2?

- A. epiteton
- B. personifikácia
- C. metafora
- D. prirovnanie

22. Text ukážky č. 2 patrí k:

- A. úvahovej lyrike.
- B. lúboštnej lyrike.
- C. spoločenskej lyrike.
- D. prírodnej lyrike.

23. V ktorej možnosti je schéma rýmu a druh rýmu správne pomenovaná?

- A. a, b, a, b, striedavý rým
- B. a, b, a, b, obkročný rým
- C. a, b, a, b, združený rým
- D. a, b, a, b, postupný rým

24. Ktorý z uvedených pojmov v ukážke č. 2 je literárnym druhom?

- A. sonet
- B. lyrika
- C. román
- D. činohra

25. Ktoré tvrdenie je pravdivé?

- A. V prvom verši prvej strofy v ukážke č. 2 sa nachádza jednočlenná veta.
- B. V prvom verši prvej strofy v ukážke č. 2 sa nenachádza priraďovací sklad.
- C. V poslednom verši druhej strofy v ukážke č. 2 sa nachádza jednoduché súvetie.
- D. V treťom verši druhej strofy v ukážke č. 2 sa nenachádza jednoduché súvetie.

Koniec testu

Správne odpovede: PP 2022 SJL_1

poradie	správna odpoveď
1	A
2	B
3	D
4	B
5	C
6	D
7	A
8	C
9	D
10	A
11	B
12	A
13	B
14	C
15	D
16	B
17	A
18	C
19	B
20	A
21	D
22	B
23	A
24	B
25	C